

SLOVENEK

za Gene Inzeratom: enostopna petina vrste mašč oglasi po Dln. 1-50 in Dln. 2-70, veliki oglasi nad 45 mm višine po Dln. 2 50, poslana itd. po Dln. 4-.

Pri večjem naročilu popusti. Izhaja vsak dan izvenredni ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno nadom mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisni se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprav. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglase, zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Povest o tigrih.

Belgrad, 4. oktobra 1923.

»Dalje, gospodo, držim, da bi bilo pravo, da se jedan sitan namet, koji sada postoji kad se već zavodi kuluk, više ne prikuplja, a to je putovina. Ta putovina u Srbiji je vrlo mala. Ona iznosi dva dinara na porezku glavu. Narod sam daje sebi računa o tome, da se s tim tako malim nametom ne mogu putevi opraviti ali ga vredja, što se od njega traži putovina i u isto vreme radna snaga za putove.« Iz govora dr. V. Veljkovića v generalni debati o dvanajstinih 27. junija 1923. Stenografski zapiski str. 872.

Značilno za navdušenje demokratskega prvaka dr. Veljkovića za vpeljavo kuluka je njegovo zavzemanje, da se odpravijo v Srbiji doneski za gradbe in vzdrževanje cest in mostov. S tem je pokazal dr. Veljković svoje veliko demokratsko srce za enakopravnost in pravičnost v državnem gospodarstvu. O tem poglavju smo že mnogokrat pisali, pa smo dosedaj še vedno premo radikalno osvetlili, kako Srbi in srbski režim nas prečane, posebno nas Slovence, plačka, izžema in naravnost odira. Veljkoviću, prijatelju »Jutra« in naših liberalcev, je tega plačkanja še pre-malo. Krivico hoče še povečati. Demokratskemu prvaku je še to preveč, kar Srbi dosedaj plačujejo za ceste in mostove. Malo je, kar plačujejo, to priznava demokratski vodja, in še to se naj ukine. Kuluk, kuluk, ta naj se vpelje, kliče demokratski prvak, druge dajatve za ceste in mostove je naj pa v Srbiji ukinejo, drugi naj seveda tudi še nadalje plačujejo, da bodo črni, za nameček naj dobe pa še kuluk. Tako »Jutrov« tiger.

Vso nesramnost »Jutrovega« veljaka so pa slovenska javnost znala šele tedaj prav oceniti, če bo imela enkrat pravo spoznanje, iz katerih virov se grade in vzdržujejo ceste in mostovi pri nas in iz katerih v Srbiji. V Srbiji je veljalo načelo, da velja še tudi danes, da nosi te stroške skoraj v izključni meri država sama. — Davkoplačevalci so plačevali specielno za te namene zelo nizke doneske. Vsak davkoplačevalec je plačeval in plačuje takozvano putnino, to je cestni davek, v višini dveh dinarjev. Poleg tega določa zakon, da smejo takozvane okrožne skupščine položiti za gradbe in vzdrževanje okrožnih cest in mostov posebno doklado na direktne davke do 10%. To je pa tudi vse. Vse druge stroške je morala in mora nositi država na račun svojih rednih in izrednih dohodkov.

Ta sistem je bil morda za nekdanjo Srbijo primeren in tudi pravičen. Za sedanjost državo pa pomenja velikansko krivico, katero pomenja dvojno mero. Prečanski kraji, posebno Slovenija, imajo svoje posebne zakone, ki so in še sedaj regulirajo plačevanje izdatkov za gradbe in vzdrževanje cest in mostov. Pretežno večino stroškov nosijo dežela in cestni okraji, ki te stroške pokrivajo s posebnimi dokladi na direktne davke. Te doklade so bile zelo občutljive. Pri nas plačujemo še sedaj posebno deželne doklade za vzdrževanje cest, ki jih seveda kasira državna blagajna. V posameznih okrajih pa znašajo te doklade horendno vsoto od 100—400%. V Srbiji se porabljajo torej po pretežni večini redni državni dohodki, ki potekajo iz davkov cele države, za gradbo cest in mostov, pri nas imamo pa zato velikanske doklade na direktne davke. Z našim denarjem se torej gradijo in vzdržujejo ceste v Srbiji, nato plačujemo direktne davke in doklade na direktne davke, za svoje ceste moramo plačevati pa posebne doklade.

Le kratek pogled v državni proračun. Dvanajstine in izredne in naknadne kredite pokaže tako nazorno sliko tega. Kar smo povedali, da pač vsakega prečana strase groza in se mora z obupom vprašati, kdaj bo konec tega brezvestnega izžemanja, te »bratske« ljubezni in odtoke naših denarcev v tuje žepce. Že redni budžet in dvanajstine določajo velikanske vsote iz rednih dohodkov iz cele države za ceste in mostove v Srbiji. Proračun je pač ohranil sistem, kakor je bil za ceste v navadi v

Srbiji. Poleg teh rednih izdatkov pa je centralizem vršel zopet iz rednih dohodkov cele države naravnost horendne vsote za ceste in mostove v Srbiji. V dvanajstinih za oktober, november in december je izvoljenih izrednih kreditov za ceste in mostove 70 milijonov dinarjev. Od te vsote odpade nad 60 milijonov za Srbijo. V dvanajstinih za julij, avgust in september je bilo dovoljenih za Srbijo v ta namen nad 142 milijonov dinarjev, na prečanske kraje je odpadlo le par milijonov. V izrednih kreditih, ki so bili dovoljeni koncem junija, najdemo zopet vsoto 34 milijonov dinarjev, ki so tudi v celoti votirani za Srbijo. V celoti je bilo torej samo v polovici tega leta poleg rednih izdatkov skoraj ena milijarda kron izplačanih iz splošnih državnih dohodkov za ceste v Srbiji. To je plačala cela država, to smo plačali po večini mi prečani. Preje smo mi svoje ceste gradili in vzdrževali po veliki večini iz svojih avtonomnih novcev, sedaj vzdržujemo s svojimi davki srbske ceste, za svoje moramo pa še pla-

čevati, kakor smo zgoraj omenili, posebne velikanske cestne doklade. Demokratskemu, oziroma »Jutrovemu« velmožu pa naši prispevki niso še dovolj visoki. On hoče, da se za Srbijo sploh ukinejo posebni davki za ceste. V Srbiji naj se grade ceste s splošnim državnim davkom, v prečanskih krajih naj pa ostanejo cestne doklade s kulukom vred.

Ali ni to zajemljiva povest o demokratsko-liberalnih tigrjih? Ljudje okoli »Jutra« z maslom na glavi pa si ne upajo na solnce! Ali ne bi bilo čudovito primer-no, da bi se poskrili po najtemnejših kotih ti ljudje, ki so s svojim centralizmom vpe-ljali ta sistem, ki krade prečanom milijard-ne zneske iz žepov in jih bo kradel, dok-ler bo ostal v veljavi? Ljudstvo je sicer bič za te največje škodljivce slovenskega ljudstva, ki se zbirajo okoli »Jutra«, že spletlo, prišel bo tudi kmalu trenutek — in ni več daleč — ko bo ta bič tudi zavih-telo nad temi gospodarskimi in kulturnimi izžajalci slovenskega ljudstva in tedaj bo tudi poglavje o kuluku dokončano.

Stresemann o položaju v Nemčiji.

KONČNA SESTAVA NEMŠKE VLADE. — PREPOVED KOMUNISTIČ. LISTOV NA BAVARSKEM.

Berlin, 6. oktobra. (Izv.) Začetkom današnje seje državnega zbora, ki bi se bila imela vršiti že v četrtek, je predsednik Löbe najprej pojasnil vzroke preložitve seje na današnji dan. Takoj po predsednikovem pojasnilu je zahteval komunistični poslanec Koenen, da centralna vlada ukine na Bavarskem izdane protikomunistične odredbe, komunist Höllein pa je zahteval odpravo cenzure glede poročil o notranjih nemirih v Nemčiji. Predsednik Löbe je obema odgovoril, da se bo dalo govoriti o teh zahtevah v splošni politični debati.

Nato je dobil besedo kancler dr. Stresemann, ki je izvajal, da je od raznih strani na naslov vlade izrečen očit-tek nesposobnosti zaradi opustitve pasivnega odpora v Porurju neopravičen. Če zahteva najslabše oborožena država, da se umakne z njenega ozemlja najmočnejša vojaška država, ali se bo ta umaknila? Nemčija ni opustila pasivnega odpora v Porurju iz nobenega drugega vzroka, kakor vsled nevarnosti pred popolnim finančnim polomom, če tega odpora ne opusti. Nato je govoril kancler o izjemnih odredbah. Te naredbe so bile potrebne zaradi notranjega rovarjenja in zaradi pokreta na Bavarskem. Upa-nje pa je opravičeno, da se bodo dale opraviti te naredbe v sklad z navedbami na Bavarskem, da bodo lahko obstale druga poleg druge. Na podlagi teh naredb bodo tudi uporniki v Küstrinu strogo kaznovani. Državna armada se je v kritičnih trenutkih obnesla nad vse si-jajno. Skrbeti moramo, da ostane arma-da nepolitična kot doslej (protesti pri

komunistih), če hočemo rešiti državo in ohraniti red in mir. Z ozirom na zahtevo Bavarske, da se nekateri davki začasno ukinejo vsaj na Bavarskem, izjavlja kancler, da je to zaenkrat pač nemogoče, prizna pa potrebo, da bo treba spraviti v sklad države, deželne in občinske dav-ščine. — Valutno vprašanje se bo dalo rešiti le vzporedno s splošno ureditvijo državnega gospodarstva. Predvsem pa bo morala država vplivati na cene za blago (splošno odobravanje), ker tako, kakor gre sedaj, ne more več dolgo iti. Predvsem bo morala država vplivati na razne sindikate, ki nastavljajo za razno blago cene na način, ki popolnoma iz-ključuje našo konkurenčno sposobnost v inozemstvu. — Izjemno stanje je vlada morala proglasiti in (proti komunistom obrnjen) od vas je odvisno, kdaj bo uki-njeno, ker so izjemno stanje izzvali razni subverzivni elementi, proti katerim bo državna oblast nastopala z vso stro-gostjo.

Berlin, 6. okt. (Izv.) Nova nemška vlada je končno sestavljena tako-le: Kancler in minister vnanjih zadev: dr. Stresemann; minister za obnovo: Schmid; minister no-tranjih zadev: Solman; finančni minister: dr. Luther; minister za gospodarstvo: Köth; minister za javna dela: Brauns; minister za pravosodje: Radbruch; vojni minister: Gessler; minister za pošto: Höfle; minister za promet: Öser; minister za zasedeno ozemlje: dr. Fuchs. Ministrstvo za prehra-no še ni zasedeno.

Dunaj, 6. okt. (Izv.) Bavarska vlada je vse komunistične liste prepovedala.

Seja narodne skupščine.

Marljivi radikalni poslanci. — Finančni minister proti uvedbi zlate valute.

Belgrad, 6. okt. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob 9. dopoldne. Ko je bil prebran zapisnik zadnje seje, je demokratski poslanec Sokić zahteval, da se vstavi v zapisnik, da so več-rajšnje sejo zapustili zemljoradniški poslanci. Tajnik skupščine je to storil, nakar je predsednik izjavil, da je zapisnik spre-jet. Opozicija pa je zahtevala, da mora o tem odločiti skupščina, še prej pa se mora ugotoviti kvorum. Med čitanjem imen poslancev je vlada z avtomobili vozila svoje poslance v skupščino in s tem omogočila kvorum. Navzočih je bilo 131 poslancev.

Nato se je nadaljevala razprava o zakonu o taksah. Prvi je govoril poročevalec, ki je zavračal razne očitke predgovornikov. Nato sta govorila demokratska poslanca Gjorgjević in Savčić, ki sta se protivila povišanju taks delniškim druž-bam in zahtevala, da se ti poviški ukinejo. Finančni minister dr. Stojadinović se je branil pred napadi demokratov in iz-

javil, da je takrat, ko je on postal minister, notiral naš dinar 5.40, danes pa notira 6.40. Minister je tudi protu uvedbi zlate valute, ker bi se moralo postaviti razmerje 1:6 in bi se ustavil vsak nadaljni porast dinar-ja. — Ob 12. je predsednik zaključil sejo in določil prihodnjo sejo za ponedeljek ob pol 9. dopoldne z istim dnevnim redom.

MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 6. okt. (Izv.) Nocoj je imel ministrski svet sejo, na kateri je sklenil, da se bo strogo izvršila razdelitev države na oblasti. Notranji minister je izjavil, da je razdelitev že izvršena v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini. Razdelitev Hrvatske in Vojvodine se bo izvršila te dni. Nato je mi-nistrski svet razpravljaj o razvrstitvi urad-nišтва v posamezne kategorije.

KOMBINACIJE O RADIČU.

Zagreb, 6. okt. (Izv.) Tu so se razši-rile vesti, da se namerava Stjepan Radić stalno naseliti v Londonu. Radić je baje odredil, da se proda vse njegovo premo-ženje. Njegovi prijatelji so mu baje poslali ves njegov denar po Hrvatski eskomptni banki.

Sijajen uspeh Hrvatske pučke stranke.

Zagreb, 6. okt. (Izv.) Te dni so se vršile v Jelenju (Hrvatsko Primorje) ob-činske volitve. Volilo je 975 upravičencev. Hrvatska pučka stranka je dobila 950 gla-sov, vse ostale stranke pa 25 glasov.

Senj, 6. okt. (Izv.) Pri današnjih ob-činskih volitvah je volilo 400 volivnih upravičencev. Frankovci so dobili 224 glasov, ostale stranke pa 176.

PROTI PREGANJANJU RUDARJEV.

Belgrad, 6. oktobra. (Izv.) Poslanca Jugoslovanskega kluba Kremžar in Kugovnik sta vložila pri notranjemu in pravosodnemu ministru pritožbe radi preganjanja delavstva v premogovnikih Trboveljske družbe. Oba ministra sta ob-ljubila, da bosta uvedla vsestransko pre-iskavo. Ker se bodo parlamentarne seje končale 20. t. m., bo Jugoslovanski klub mesto interpelacije izročil vladi obširno spomenico v tej stvari.

PRVA SEJA BOLGARSKO-JUGOSLOVANSKE KOMISIJE.

Sofija, 6. okt. (Izv.) Včeraj popoldne ob pol 5. uri se je vršila prva seja jugo-slovanske-bolgarske komisije. Predsednik bolgarske delegacije je izjavil, da je sre-čen, da more v bolgarski prestolici pozdra-viti delegacijo SHS. Zahvalil se mu je jugoslovanski član delegacije Mileta No-vaković.

NEMCI GREDO V OPOZICIJO?

Belgrad, 6. okt. (Izv.) Nemški poslanci so radi odklonitve šolskih zahtev zelo opozicionalno razpoloženi.

KRHANJE DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Belgrad, 6. okt. (Izv.) Demokratska poslanca Trajko Arsić in Rajković, ki sta izstopila iz demokratskega kluba, sta iz-javila, da ne nameravata ustanoviti av-tonomistične stranke v Južni Srbiji. Izstopila sta sicer iz demokratskega poslanskega kluba, ostaneta pa še vedno v demokrat-ski stranki.

ZLATE KRONE.

Belgrad, 6. okt. (Izv.) Včeraj so pri-peljali v Belgrad 5 in pol milijona zlatih kron iz zaloge avstro-ogrske banke. Doslej je naša država dobila skupaj 29 in pol mi-lijona zlatih kron. Dobiti ima še 5 milijo-nov. Te zlate krone se bodo porabile za okrepitev metalne podlage Narodne banke.

Nemčija pred razkosanjem.

Izjava lorda Curzona.

London, 6. okt. (Izv.) Na državni kon-ferenci je zunanji minister lord Curzon po-ročal o splošnem političnem položaju. Go-vorec o opustitvi pasivnega odpora v Po-ruhrju je izjavil, da pričakuje Britanija se-daj nove francoske reparacijske predloge. Anglija zavzema v Kölnu tak položaj, da ni mogoče rešiti tega vprašanja brez An-glije, in zato Anglija tudi Kölna ne bo opu-stila. Nato je govoril Curzon o nesoglasjih med Francijo in Anglijo in rekel, da Angli-ja nikdar ni imela namena podpirati Nem-čije proti Franciji, pač pa je obžalovanja vredno, da Francija ni sprejela reparacij-skega načrta Bonar Lawa. Tako pa stoji Nemčija danes pred raz-kosanjem.

V BOLGARIJI JE MIR.

Sofija, 6. okt. (Izv.) Ker so komuni-stični nemiri skoro po vsi deželi ponehali, je vlada uknila obsedno stanje.

Lloyd George v Ameriki.

Položaj v Evropi zelo slab.

London, 6. okt. (Izv.) Lloyd George je danes prišel v Newyork. Pozdravila ga je tisočglava množica in mu priredila spre-jem, kakoršnega po vojni še ni doživel no-ben Evropejec. Takoj po svojem prihodu je Lloyd George sprejel večje število čas-nikarjev, katerim je izjavil, da je položaj v Evropi zelo slab. Če bi bili evropski po-litiki pravočasno sprejeli Hughesov repa-racijski načrt, bi bile razmere že danes znatno ugodnejše.

Orlovska slavnost v Mariboru.

Maribor, 6. okt. (Izv.) Povodom proslave 15 letnice ustanovitve mariborskega Orla se je na predvečer vzdrnil ves Maribor. Salezijanska godba iz Ljubljane je popoldne priredila v mestnem parku promenadni koncert. Že ob pol 6. zvečer so se začele zbirati ljudske množice po ulicah in pri Götzovi dvorani, kjer je bilo zbirališče. Ob pol 7. uri se je začela pomikati množica tisočeri glav po Aleksandrovi cesti, Koroščevi, Maistrovi, Trubarjevi ulici, nato po Strossmayerjevi in Koroški cesti na Slomškovo trg k škofijski palači. Hiše na Slomškovem trgu in stolp stolne cerkve so bili razsvetljeni. Ko se je ob navdušenem vzklikanju množice prikazal pri oknu škof dr. Karlin, je godba zaigrala orlovske himne. Presvetli se je za navdušene ovacije prijazno zahvaljeval. Spreved se je nato pomikal po Gosposki in Marijini ulici ter Aleksandrovi cesti k novi palači Zadrugne gospodarske banke, kjer je godba priredila mirozvo kumici gđc. Milki Pihler. — Z večernim vlakom je prispel na proslavo ljubljanski škof dr. Jeglič.

Politične vesti.

Demisija velikega župana dr. Lukana. V dobro obveščenih krogih se z vsoto gotovostjo zatrjuje, da bo veliki župan g. dr. Lukan v najkrajšem času podal demisijo, kar je nameraval storiti že pred meseci, pa je na izrecno željo iz Belgrada ta sklep odložil. Orjuni, ki ji je ta vest menda prišla na uho, mu je v svojem glasilu posvetila krvav uvodnik, da bi zgedalo, kakor da bi ga ona »vrgla«. Ti navrneži so pa v svoji kratkovidnosti pri tej priložnosti izblebetali, da imajo v svoji organizaciji številne pristaje radikalne stranke. S tem so razkrili, zakaj radikalna vlada štiti Orjunaše. To bo zavistni pri demokratih! Odkrito se ponašajo s tem, da so uradna poročila velikega župana, s katerimi je preganjal orjunaške organizacije, »vedno dobili v roke in o pravem času paralizirali njegovo početje.« Zanimivo bi bilo vendar izslediti, kdo je take prepise aktov pošiljal »Orjunim«. Sicer pa to ni prav nič čudnega, saj se ravno k radikalom zatekajo vsi politični neznačajneži in koristolovci, ki bi bili že danes pripravljeni zateči se zopet kam drugam, ako bi jim to kaj neslo. Zato tudi to ni čudno, da je Orjuna dobila in objavila zaupno pismo »glavnega sekretarja radikalne stranke« na notranjega ministra Vujičića in Ljubo Jovanovića. V tem pismu obnavlja Stefanović svoje komunistične spomine, »da je biti danas u Slovenačkoj bolje komunista i anarhista, nego radikal«, kajpada v klasični srbščini. Med kandidati za naslednika dr. Lukana se imenuje ime dr. Goršiča, šefa oddelka za socialno politiko, ali za šalo ali resno, o tem bi mogel dati zanesljive informacije morda generalni sekretar radikalne stranke v Slovenačkoj.

Poslanei HRSS ne pridejo v Belgrad. Osješki »Hrvatski List« objavlja sledečo izjavo predsedništva HRSS: »Popolnoma neresnične so vesti, ki so se večeraj širile v belgrajskih parlamentarnih krogih o dohodu hrvatskega narodnega zastopstva v Belgrad. Ravno tako ni res, da sta dva zastopnika HRSS prišla in se mudita v Belgradu.«

Izdatno obdobjenje. Te dni je predeval o novih davkih v Zagrebu finančni svetnik v p. dr. Müller. V svojem predavanju je dokazal, da mora zagrebški obrtnik, ki ima letnega dohodka 25 tisoč dinarjev, plačati 15 tisoč dinarjev državnih davkov in mestnih doklad. — Pri nas tudi ni nič

boljše in skrajni čas bi že bil, da bi finančna uprava uvidela, da 100.000 današnjih kron dohodka ni 100.000 K dohodka pred vojno, ampak le 1500 predvojnih kron. Od tega zneska pa je bil nekada davek skoro neznamen.

»Kras poštenega in temeljitega dela.« Tako-le vedno povedati »Jutranje Novosti«: »Delo za lokalne interese bo uspevalo le tedaj, ko se bo naslonilo na močno in stalno državno stranko« in v tej državni stranki bi »Slovenec« morali nastopiti kot kras poštenega in temeljitega dela.« Z drugimi besedami: radikalna stranka kot zastopnica »poštenega temeljitega dela«, ki meče Slovence iz armade in iz uradništva ven na cesto, ki uvaia kuluk, ki razpisuje ogromne davke, ki skrbi samo za Belgrad in njegovih 10 odličnih porodic, torej ta stranka »poštenega in plemenitega dela« naj vlada s slovensko pomočjo, Slovenci naj pa to pošteno in plemenito delo »krase«, oziroma tudi Slovenci naj zabredejo v radikalski gnojni kup, da bodo tudi Slovenci »dišali« tako kakor »dišče« razni radikalski gospodje po belgrajskih listih, ne da bi se upali pred sodišče.

»Kajmak s Kajmakčalanom.« Pod tem naslovom pišejo demokratske zagrebške »Novosti«: ... Pa i gospodin Pribičević rekao je nedavno u skupštini mnogu goruku istinu o načinu, kako se postupa s »prečanimac« sa strane vlasti. Ali na sve opravdane tužbe mi »prečanie« dobivamo sa strane vlasti i čaršije samo jedan odgovor: »Što se bunite? Gdje bi vi bili, da nije nas i da ne izginusmo zbog vas na Kajmakčalanu? Još i danas vi biste robovali Avstriji« itd. Da to govore oni, koji su zbilja ginuli i stradali na Kajmakčalanu, još nekako! Ali tamo je izginulo ono dobro i čestito, a ostalo ovo nevaljalo. Kajmakčalanu ni videlo nije, pa se sad s njime isprava. — To, kar pišejo »Novosti«, je popolnoma točno. Tista večna baharija z »zmagamle« je že naravnost ogabna in preseda danes tudi že največjim prijateljem srbstva.

Dnevne novice.

Česki tisk o umrlem nadškofu dr. A. C. Stojanu. »Česki Denik«, glasilo narodnih demokratov, piše: ... Umrli je bil splošno znan kakor najbolj plemenit človek. Zaradi svojega predobrega, zlatega srca ni imel sovražnikov, ampak ga je vse spoštovalo in častilo. Bil je vzor duhovnika, vzor kristjana. Dasi je vedno stal v ospredju ljudske stranke, kakor poslanec v državnem zboru na Dunaju, dalje kakor član revolucijske narodne skupščine in končno kakor senator, je osredotočil vso svojo delavnost na človekoljubje, pri čemer si je pridobil velikanskih zaslug. Z njim je odšel izmed nas nadškof-človekoljub, človek globoke vere in resničnih krščanskih čednosti. — »Tribuna«, glasilo čeških agrarcev, pa opisuje podrobno veličastni nadškofov pogreb ter končno pravi: Včerašnja zadnja pot nadškofa Stojana skozi Olomuc je pokazala, kakšno brezmejno spoštovanje in odkritosrčno ljubezen je rajni užival — Naravnost ginljive nekrologe o olomuškem nadškofu, ki diha globoko ljubezen do tega izrednega in vzornega sina katoliške cerkve in češkega naroda, pa so prinesli vsi listi češke ljudske stranke.

Ljubljanski časnikarji in tiskovni zakon. Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja je na svojem članskem sestanku v Ljubljani dne 4. oktobra t. l. po pretresu načrta zakona o tisku zaključila soglasno, da je projekt tako iz stanovskih kakor iz juridičnih ozirov kot nepopola in reakcio-

naren nesprejemljiv. Ljubljanska sekcija JNU zahteva, da se v smislu svoječasne sklepa centralne uprave JNU v poklicu v komisijo za zakon o tisku paritetno zastopstvo časnikarskih strokovnjakov, ki jih določa centralna uprava JNU, kakor tudi strokovni poznavalci dosedaj v vseh delih naše države veljavnih tiskovnih zakonov in kazenskega prava. Odločno zahtevamo, da se v zakon vnese socialno-ekonomsko pravo časnikarskega stanu, pri čemer naj se ozira na novi češkoslovaški in reformirani avstrijski tiskovni zakon.

Občinski odbor občine Sodražica je v svoji seji 4. oktobra izvolil za »astnega občana svojega župnika Frančiška Travna ob dvajsetletnici pastirjevanja v tej župniji in na dan njegovega godu. S tem je občinski odbor poklonil najlepše vezilo svojemu župniku in se tudi vsi drugi občanje s tem strinjamo in mu kličemo: »Na mnoga leta«!

Zakonski načrt za odpravo zagrebškega pedagogija. Prosvetni minister je v skupščini vložil zakonski načrt, ki predlaga: Naredba o pedagogični visoki šoli z dne 30. avgusta 1920 se ukine; premožnje odpravljene pedagogične visoke šole nakloni naučni ministar drugim pedagogičnim zavodom; sedanjí učenci pedagogije v Zagrebu dovrše svoj študij še na dosedanjem zavodu, a novih učencev se ne sme sprejeti in po zaključku študij starih slušateljev, naj zavod likvidira.

Ostro streljanje 40. pešpolka »Triglavskega.« 11., 12. in 13. oktobra 1923 vrši 40. pešpolk »Triglavski« svoje strelske vaje z ostrimi naboji, na prostoru desni breg Save, med vasi Ježica—Gameljne—Vižmarje—Kleče—Savljice—Ježica. Streljanje vsakega naznačenega dne se prične ob 7. uri zjutraj in konča ob 18. zvečer. Smer streljanja je od zapada proti vzhodu od vasi Vižmarje proti Stražnemu hribu (kota 396). Ves prostor bo vedno zastražen po pehotnem vojaštvu, poglavito na posameznih cestah, potih in stezah in se prebivalstvo opozarja, da se v lastnem interesu pokorava posameznim vojakom stražarjem, kateri imajo strogo povelje nepoklicanim osebam zabraniti prihod na nevarni prostor. Vhod na naznačeni prostor je vsakemu strogo prepovedan, izvzemši poklicanim oficirjem in vojaštvu. Prebivalstvu in posestnikom navedenega prostora se posebno naroča, da v pravem času izpraznijo ta prostor od svojih uslužbencev in živine, ker vojaštvo ne prevzame nobene odgovornosti za eventualne nesreče ali škode. Tudi se prebivalstvo opozarja, da ne pobira eventualno neeksplozirane pehotne naboje, posebno ne naboje pehotnega topa — granate 37 m/m. ampak v slučaju, da se taki naboji po izvršenem streljanju po otrocih, pa starih in drugih osebah najdejo, to naznani najbližji žandarmerijski postaji, ker se drugače prav rado dogodi kaka večja nesreča. Cesta vas Gameljne—most čez Savo—Ježica je za označeni čas brezpogojno zaprta in prepovedana ter cesta vas Črnuče—most čez Savo—vas Ježica samo pogojno dovoljena za promet, katero dovoljenje bodo dajali oficirji na mostu čez Savo.

Iz Prekmurja. Prekmurske »Novine« opozarjajo, da je tajnik SLS za Prekmurje Fr. Švikaršič s 1. oktobrom odložil svojo službo in je njegovo mesto zavzel tukajšnji domačin Jožef Horvat v Bogojini. — Letos sta nanovo vstopila v mariborsko semenišče dva Prekmurca: Fr. Kofenc iz Gomilic in Fr. Bakan iz Törnšiča. Sedaj imajo Prekmurci štiri bogoslovce v Mariboru in enega v Sombotelu. Prihodnje leto bodo v Prekmurju tri nove vs. mase. — Gimnazija v M. Soboti šteje v petih razredih nad 140 dijakov. Svoj čas jih madžarska gimnazija v Monoštri, ki so jo obiskovali tudi slovenski dečki, niti v osemih razredih ni mela toliko. — Prekmurske občine nameravajo v novi veliki bolnišnici v Ljutomeru, ki jo začno prihodnje pomlad zidati usmiljeni bratje, ustanoviti vsaka vsaj po eno brezplačno posteljo za svoje revne občinarje.

— Za »Kato. dome« v Sinju smo prejeli: g. Stefan Rojnik Din 10.—; g. dr. J. D. Din 50.—. Prosimo nadaljnih prispevkov!

— Tatvine in vroml. Jožetu Šefu na Črnučah je bilo ukradeno dvokolo znamke Kinta, vredno 1000 K. — V osebnem vlakcu je bila pred Zidanim mostom sodnemu oficijalu F. Magliču ukradena denarnica z vsebino 2000 kron. — Antonu Kuzmi v Podbrežju je bilo ukradeno 12.000 K vreden gonilni jermen. — Sedem kokoši je bilo ukradenih Ivani Vrbinu. — Posestniku Ivanu Wolfu je bilo ukradeno zlatnine v vrednosti 10.000 K.

— Dr. Egbert Frimmel se je nastanil v Celovcu kot strokovni zdravnik za urologijo, bolezni mokri.

— Nepoboljšljiv pretepač. Ivan Keršič rojen 6. julija 1892 v Kovoru, pristojen in stanojuč v Trzinu, je splošno znan kot pretepač in nasilnež. Dne 20. avgusta mu je bilo na podlagi sklepa sodišča izpraznjeno stanovanje v hiši tovarnarja Glanzmanna in dodeljeno tovarniški delavki Mariji Kovačičevi. Ta dogodek pa je Keršič tako raztogotil, da je v nek gostilni grozil, da bo Glanzmanna in njegovega uslužbenca dr. Viljema Elberta zaklal, češ, da mu je vseeno, čeprav dobi za to dve leti ali 18 mesecev zapora. Zvečer pa je razgrajal pred stanovanjem Marije Kovačičeve hišo pri tem poškodoval vrata. Obsojen je bil na dva meseca ječe.

Štajerske novice.

Tombola Udruženja vojnih invalidov v Mariboru se vrši dne 14. oktobra na Glavnem trgu ob 2. uri popoldne, ne 7. oktobra kakor je bilo prvotno poročano. Vsi p. u. pridobitni sloji se naprošajo, da pomagajo vsak po svoji možnosti z različnimi dobitki itd., ker gre vedar za vojne žrtve, ki so zgubile v svetovni vojni svoje ude, zdravje, eksistenco ter splošno svoje blagostanje, ki so ga preje imele. Udruženje vojnih invalidov, podružnica Maribor — Šamomor. Deklarant Herman Franc nastavljen pri mariborski tvrcki Pošinger je dne 5. t. m. iz dosedaj neznanega vzroka ustrelil. Našli so ga na obrežju Drave.

Epidemija v okolici Maribora. V Zrkcobih pri Mariboru se je pojavila škrlatica. Obelole je že več otrok, ki so bili oddani v bolnico. V Pobrežju pri Mariboru pa se je pojavila griža.

Zastrupitev. Štiriletni Aleksander Peter v Mariboru je oslal radi odsotnosti svojih starišev, ki so bili na delu, sam doma. To prliko je vporabil, da je začel stikati po stanovanju. Našel je steklenico, v kateri je bil zol. Spil je precej lizola. Ko so se starši vrnili z dela, so našli sinčka nezavestnega ležati na tleh. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

Primorske novice.

P za slovensko šolo. Poslanci Lavrentij Podgornik, Stanger, Šček in Wilfan so poslali ministrskemu predsedniku in naučnemu ministru brzojavki s sledečim besedilom: »Šolski upravnik Julij Benečije izvaja kakor prav iz svoje iniciative za šole, obiskovane od slovenskih šolarjev, določbo reforme glede izključno italijanskega učnega jezika. Podpisani poslanci dvigajo v imenu slovenskega prebivalstva glasen protest proti oni določbi in nje ni izvedbi, ki sta nasprotni temeljni pedagoški zahtevi in nepobitni prirodni pravici, ker je materin jezik edino uspešno vzgojno in izobraževalno sredstvo. Podpisani zahtevajo takojšnji opoziv srmatotne protikulturne notarije. — Razen tega so poslanci skupno preglasili interpelacijo na vlado glede njene politike proti slovenskemu prebivalstvu, zlasti v šolskih stvareh. — Za zabrbtn način italijanskega postopanja v šolskem vprašanju priča dejstvo, da italijansko časopisje o stvarih molči kakor mutasto, a na osebni protest poslanca Wilfana pri pokrajinskem šolskem upravitelju je le-ta vso odgovornost za polit-

Nekaj Krekovih izrekov.

Zbral I. Dolencec.

(Konec.)

14. Človeška narava in verska svoboda.

Vse drugo prenese človeška narava lažje nego napad na njeno razmerje z Bogom. To je svetišče človeškega srca, to je skrivnostni hram najtajnejših in najnežnejših misli in čuvstev, katero brani narava vedno z največjim pogumom. To razmerje je prvotnejše nego vse družabno življenje; družinske in narodne vezi ne morejo določevati po svoje tega razmerja, kamoli država. Človeška narava se sama zaveda, da vernost in vera ne more spadati v državno področje, da državna oblast nima pravice govoriti o tej zadevi ali ji celo staviti meje, koder niti najvišja naravno-družabna oblast, namreč očetna in materna, nima — besede.

»Slovenec« 1895, št. 109.

15. Načela in stranke.

Resnici na škodo nečemo zatajiti svojih načel, če bi tudi pri tem trpela kaka politična stranka. Samo v toliko hočemo ostati strankarski, v kolikor zahtevajo načela, ki ločijo stranke, in samo v toliko odvisni od kake stranke, v kolikor je sama odvisna od katoliških načel. Saj bo le v toliko ž njo božji blagoslov!

»Slovenec« 1895, št. 45.

16. O napakah duhovnikov.

Noben človek in noben stan ni brez napak. O duhovskem stanu se pa naštevanih napak posumnikov ne bojimo. Koristi, ki jih ima ljudstvo od njih, nebrojokrat odvagajo napake. Neodpustljiva hinavščina nasprotnikova iztika samo izjeme in o vsem drugem molči. Sram je bilo!

Glasnik II, str. 10.

17.

Preganjanje le koristi pravični stvari.

Glasnik II, str. 13.

18. Vzroki pogina narodov in držav.

Države, narodi imajo pozemške name, ki se pričenjajo in završavajo v tem življenju. In ako greše, doleti jih gotova kazen že tukaj na zemlji. Saj poznamo grozne krvave kazni, s katerimi je bil Bog narode in države, ki so v četu moči izginjale brez sledov, brez spomina. Na grob bi jim morali zapisati: Poginile so, ker jih je vodil samo človeški duh... Ni naš narod ni Avstrija nimata obljube vednega obstoja. Tudi njima ne izostane božja kazen, če se bosta dala voditi samo po človeškem duhu.

»Slovenec« 1895, št. 125.

19. O revoluciji.

Veliko revolucij je napravilo mnogo dobrega. Države so bile krive več revolucij nego ljudstva. Države vstajajo in padajo

brez solza. Junaška je misel: ta država naj pade, ker ni za nič. Ni vselej prava ta misel, toda krivi so državniki.

Dostavki Socializmu, str. 55.

20. Konservativnost in naprednost.

Konservativni bodimo v načelih; sicer pa zidajmo na razvalinah starih krivic — novo pravdo. »Slovenec« 1892, št. 282.

21. Naravno pravo narodov.

Narodi so bistveni del države, in posamična država je za narode in po narodih, ne pa narodi zanjo in po njej. Narodni imajo svoje pravice in nobena država jim jih ne more šele dati, kakor jim jih ne more odvzeti; če jih skuša, postane krivična. (Podčrtal Krek.)

»Slovenec« 1892, št. 262.

22. O nemški kulturi.

Vsi narodi so v kulturnem oziru dolžniki, a nobeden ni upnik. Upnik njihov, katere-muse mora po pravici in dolžnosti vračevati napravljeni dolg, je edino krščanstvo. (Podčrtal Krek.)

Razmerje posamnega naroda do krščanstva in način, kako vračuje kak narod svoje dolgove temu najpožrtvovalnejšemu upniku, je za nas prva in poglavita

stvar v presojevanju njegove kulture in pri vprašanju, v koliko hočemo ostati odvisni od nje. Na tem temelju presojujemo »nemško kulturo«.

Naše stališče je jasno in — neomajno. Ne kot zavisni sinovi nemške kulture, marveč kot nezavisni otroci krščanske omilnosti gledamo — Nemcem v lice.

»Slovenec« 1895, št. 245.

23. Zaupanje v moč resnice in pravice.

Kar je res in kar je pravično, to mor odsevali iz človekovih besedi in dejanj, če je tudi ves svet proti temu.

Glasnik II, str. 25.

24. Kar je neobhodno potrebno, je tudi mogoče.

Kadar se pokaže, da je kaka reč neobhodno potrebna, mora biti tudi mogoča. Takrat se politik ne sme ustrašiti nobenih težav. Junaško naprej, velja ob takem slučaju. Morda ne doseže sam, kar je nameraval, morda pade, a brez dvojbe odro nekaj skal, da je tistim, kateri gredo za njim, lažja pot in da oni tem bolj gotovo pridejo do cilja. »Domoljub«, 23. sept. 1909.

25. Začetek vsega napredka.

Začetek vsacega napredka, ki se v prav lahko pozabi, označujejo besede svetega pisma: »Spomni se, človek, da si pr in da se boš v prah povrnil.«

Iz govora na II. kat. shodu

jančevalni odlok prevzel nase, češ da je stoji to na svojo lastno pobudo. Dejansko je sedela vse domenjeno z najvišjimi mesti, ki se zavedajo gorostasnosti odredbe in se zato krivajo za podrejenimi organi.

p Namesto slovenskih srednjih šol v Idriji nižji tehnični tečaj v Vidmu. Italijanski listi so te dni objavili nedolžno vest, da je dovoljen nižji tečaj tehničnega zavoda s slovenskim inim jezikom v Vidmu. Zamolčali so pa, da je to nadomestilo, ki ga daje kulturna Italija Slovincem za dve popolni srednji šoli v Idriji.

Gospodarstvo.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi potirajo žitu sledeče cene: pšenica 350—355 Din, ječmen 260—262.50 Din, koruza 235 Din, ječnična moka št. 0 565—570 Din, št. 6 380 Din. — Tendanca nespremenjena. Za koruzo vrsta.

g Radičevci ne dobé koncesije za svojo banko. Finančni minister dr. Količ je izjavil, da na more podeliti koncesije za ustanovitev Hrvaške seljačke zadrudne banke v Zagrebu, ker so ustanovitelji in člani upravnega odbora Radičevići pristaši.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 22. septembra smo imeli za 5.839.169.560 Din papirnatega denarja v prometu.

g Pomanjkanje gotovine in zagrebške banke. Vsled silnega pomanjkanja gotovine nameravajo zagrebške banke v okvirju zveze denarnih zavodov vpeljati Clearing.

g Grško-francoska trgovska pogodba. Kakor javlja Havas iz Aten, se vrše med Grčijo in Francijo trgovska pogajanja.

g Viseči dolg Nemčije se je zvišal od dne 20. septembra, ko je znašal še 7342 bilionov mark, dne 30. septembra na 46.716 bilionov. Samo obresti za ta dolg znašajo 5471 bilionov mark.

g Gospodarska kriza na Poljskem. Drajninja na Poljskem stalno raste. Tuja plačilna sredstva zaznamujejo velik porast. Tako je dolarški kurz 800.000 poljskih mark, v prometu takozvane črne borze celo 900.000 in še več. Tudi industrija preživlja težko krizo.

g Ruski izvoz žita v tekočem letu. Kakor poročajo iz sovjetske Rusije, bo od letošnje letve preostalo najmanj 100 milijonov pudov za izvoz, to je 1.600.000 ton, kar je zelo visoka številka.

BORZA.

Curij, 6. okt. (Izv.) Berlin 0.00000085, Holandija 219.75, Newyork 559, London 25.47, Pariz 33.10, Milan 25.20, Bruselj 28, Kodanj 38.50, Praga 16.50, Pešta 0.03, Bukarešta 2.57, Belgrad 6.45, Sofija 5.45, Varšava 0.0007, Dunaj 0.00787, avstr. krona 0.0079.

Letneca uredništva. Radl pičilo odmerjenega nam prostora smo morali številne prispevke so-trudnikov odločiti.

26.

Začeti je treba, to je vsa skrivnost. — Slovenec, 31. julija 1908.

27. Ali za vladu, ali za ljudstvo?

Ministri prihajajo in odhajajo, ljudstvo pa in njegova samozavest — ostane. Zato je pa tudi naša sveta dolžnost, da ne služimo ne ministrom in ne nikomur drugemu, marveč samo Bogu in krščanskemu ljudstvu. — Glasnik II, str. 89.

28.

Služimo resnici vselej, a služimo ji, kakor zahteva čas! — Slovenec 1892, št. 241.

29. Pot k verskemu zedinjenju vzhodne cerkve z Rimom.

Kdor pripomore, da Vzhod nas spozna in mi Vzhod, ta pripomore največ k zedinjenju. — Slovenec 1893, št. 74.

30. Veličastvo javnega dela.

Čim bolj... služi kaka stvar splošno, tem bližja je Bogu, ki ohranja vesoljstvo. — Socijalizem, str. 114.

31. Ljubezen in pravičnost.

Ljubezen uspeva trajno le kot posestrima vere in ima nastopiti le tam, kjer je pravičnost že izpregovorila svojo zadnjo besedo. — Socijalizem, str. 47.

Ljubljanske novice.

Ij Sv. maša za št. dr. Kreka bo jutri v ponedeljek zjutraj ob 7. uri v stolni cerkvi. Kdor čuti dolžnost hvaležnosti do največjega dobrotnika ljudstva, naj pride moliti za njegovo dušo ob 6. obletnici njegove smrti.

Ij Predavanje prof. Dolenca o Kreku in južnem slovanstvu, ki ga je sinoči priredila Slov. kršč.-soc. zveza v Akademskem domu, je obiskalo 70 oseb. G. predavatelj je globoko zasnoval in z zanimivim obilježjem podal svoje, v nekaterih potezah nove misli. Gospod dr. Lončar in dr. Puntar sta dodala važne stvarne pripombe, msgr. Steska pa je razložil slike br. Kraljev v dvorani. Splošna ja bila želja, naj bi SKSZ večkrat v Akademskem domu priredila poljudno znanstvena predavanja.

Ij Danes dobí Sv. Krištof nove zvonove! Cerkevica je krasno prenovljena, slovesnost (prevoz in blagoslov zvonov, govor kurata g. Bonača in sv. maša poleg cerkve) izvrstno pripravljena. Če ne bo nagajal dež, bo danes dopoldne pol Ljubljane pri Sv. Krištofu. Sprevod gre ob 8. uri v Florijansko ulico, ob 10. bo slovesnost pri Sv. Krištofu.

Ij »Ljubljana« začne zopet z rednimi pevskimi vajami. V ponedeljek, 8. t. m., ob 8. uri zvečer se vrši prva vaja celokupnega zbora. Prosim polnoštevilne udeležbe. Novi pevci in pevke dobrodošli. — Predsednik.

Ij Ata »Narod« in ljubljansko občinsko gospodarstvo. Tako enkrat ob 11. dopoldne so se zbudili ata iz svojega spanja in so pogledali pred zajutrekom tudi v »Slovenca«, ki je izšel že v petek zjutraj. »Slovenca« namreč berejo ata vedno en dan ali dva pozneje, ker je to berilo za ata zelo utrudljivo in jim navadno nič kaj ne diši. Ko so pa zavžili svoj zajutrek, so rekli najprej »aaa, dobro je bilo«, potem so pa začeli brati »Slovenca« od petka, in sicer uvodni članek, o dolgovi ljubljanske mestne občine. Naslov, ki je tiskan z debelimi črkami, so prebrali ata še brez špeglov. Ko so pa prebrali naslov, so dejali: »Aaaa, to-le pa počasi in z andohtjo«, in so si primaknili prukco, kamor so položili svoje trudne noge in se naslonili daleč nazaj v mehak naslonjač in si črno obrbljene špegle popravili bolj na konec nosa. Potem so pa brali, brali, brali. Ko so prebrali, so bile špegle že na čelu, od samih debelih oči. Pa so ata zagнали »Slovenca« in njegov uvodnik v kot in se zamislili. Zamislili so se v dobo, ko je živel še — no ja, vsaj veste, Gott hab' ihn selig — in ko še ni bilo teh »verdammte klerikaltzen«, ki znajo samo nagajati. Tako nagajati, kakor je znal baje nagajati nekaj ljubljanski občini baje bivši deželni odbor. To je bilo samo nagajanje in nič drugega, samo nagajanje. In ata so v teh starodavnih spominih nekoliko zadremali. Ko so se pa zopet zdrmili, so zapisali: »Kaj bo »Slovenec« govoril, da mi nismo nič naredili! Ali smo mi kaj naredili? Saj nismo nikomur nič naredili! Ampak klerikalci so nam »naredili«, da smo občino izgubili! Oh, diese verdammten klerikaltzen! Sedaj pa pravijo, da nam niso »naredili«! Kdo pa nam je »naredil«, če ne tisti Lampe, Gott hab' ihn — oha, tega pa že ne! Tega pa ne! Ampak naredili so nam, pa je! Klerikalci so nam »naredili«. Ampak tako so nam »naredili«, da še danes ne vemo, da že od leta 1918. naprej ni nobenega deželnega odbora več, ki bi bil magistrat »oviral« zgraditi moderno klavnico, zgraditi moderno elektrarno na vodno moč, ker smo bili mi, wir Naprednjaken, tako brihtni, da smo postavili staro elektrarno četrt ure daleč od železniškega tira brez »Industriegelasa«, in nobenega deželnega odbora ni bilo več, ki bi nas bil oviral napraviti to in napraviti ono — o, vse to so nam »naredili« diese verdammten Klerikaltzen! Po truda-polem spanju pod bivšim deželnim odborom nam ti fovišjivci še petletne pavze ne privoščijo za prepotrebno nam spanje — vas is denn dös, was heisst den dös? Ali so to kakšne manire? Kako naj se pa pošten človek naspi, če še pet let ne sme spati? Eno spanje od l. 1918. do leta 1923. — is' das nich großartig? Le pomislite, eno spanje brez bezanja in nagajanja deželnega odbora, Gott hab' ihn selig! In sedaj pridejo ti ljudje, pa pravijo, da bi bili morali mi teh pet let delati namesto spančkatii! Unverschämt — ekelhaft unverschämt! — Nato so ata spravili svoje črno obrbljene špegle v žok in jo vskali urnih

krač rum Maček, dem weltberühmten, tam za vodo.

Ij Rokodelski dom. V ponedeljek, dne 8. oktobra, bo v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12, spominski večer šeste obletnice Krekove smrti. Vabimo vse člane rokodelskega društva in prijatelje naše organizacije. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

Ij Redna seja ljubljanskega občinskega sveta bo v četrtek ob 6. uri zvečer.

Ij Seja šentpeterskega prosvetnega društva je v ponedeljek ob 8. uri zvečer v prosveti. Na sporedu: 15 letnica društva. Zastopniki društv sin odsekov so vabljeni. — Tajnik.

Ij Večerni kuharski tečaj na dr. Krekovi kuharski-gospodinjški šoli se zopet prično. Prvi se bo vršil sedaj pozimi, drugi pa poleti in sicer za one, ki bodo sedaj obiskovale višji izobraževalni tečaj. Prosimo, da bi se za prvi tečaj (pozimi) prigrisale takoj, ker kakor hitro bo število polno, se bo tečaj pričel. Kdaj bo začetek, bomo objavili v časopisju.

Vodstvo.

Ij Prevozniška zadruga v Ljubljani javlja svoj sklep z ozirom na naredbo državne uprave južne železnice v Ljubljani, da se morajo od 11. oktobra t. l. začeti železniški vozovi tekom 6 ur natovoriti oziroma iztovoriti, da njeni člani prevozniki ne morejo jamčiti za nastale posledice, ker je delo v tem skrajšanem roku neizvedljivo. — Načelstvo.

Ij Frančiškanska prosveta otvori v torek, dne 9. t. m. letošnja redna predavanja in sicer govori g. dr. p. Angelik Tominec: O pomenu dela za rešitev socialnega vprašanja. Predavanje se prične točno ob 8. uri zvečer v dvorani naproti frančiškanskega samostana. Člane in prijatelje društva vljudno vabi odbor.

Ij Zveza stužkinj ima predavanje v nedeljo ob 5. uri popoldne v društvenem prostoru. Služkinje, udeležite se vse! V ponedeljek ob pol 9. uri zvečer ima zveza sejo. Udeležite se je vse odbornice in zaupnice.

Ij Policijska kronika. V cerkvi sv. Petra so bile ukradene štiri žarnice. — Lesena samokolnica je bila ukradena trgovcu Ivanu Rahnetu. — Vlomilci so odnesli Mariji Krušičevi v Streliški ulici obleke v vrednosti 1600 K. — Dr. Stanku Lapajne je bila v kavarni »Evropa« ukradena zimska suknja, vredna 5000 K. — Ivi Prhavo sta bila ukradena dva prstana, vredna 13.000 do 15.000 K.

Ij Nerodnost. Na Viču je neki voznik prekuenil Ivanu Kozamerniku voziček, naložen z mlekom, vsled česar je imel Kozamernik znatno škodo.

Ij Po Ljubljani krožijo vesti, da sprejme Trboveljska premegekopna družba 40 uradnikov odnosno poduradnikov. Družba izjavlja, da te vesti niso prave, ker je stalež uradništva zaenkrat izpopolnjen ter se prošnje za namestitve do nadaljnjega sploh ne sprejemajo. 6379

Ij Opozorjamo, da se je tvrdka I. Maček, stara, priznana solidna trgovina z oblekami, preselila v hišo Pokojninskega zavoda na Aleksandrovi cesti 12, kjer prodaja še nadalje po izdatno znižanih cenah. 6358

Ij Opozorilo. Tovarna čevljev Peter Kozina & Co. je izdatno znižala dosedanje cene v vseh svojih detajlnih trgovinah. P. n. občinstvo naj se v svojem interesu posluži te prilike. 6357

Prosveta.

pr Naše gledališče in »Jutro«. Svojo, stvarno v marsičem, ne rečem da neopravičeno jeremijado o našem gledališču je »Jutro« naslovilo na napačen naslov. Ko bi razmer, kakršne so, ne bila ustvarila družba krog »Jutra« sama, edina, bi zavratnost tega krika ne kričala tako v oblake. Če se je danes plevel, ki ga je ona posejala, da tudi »Jutra« že preseda njega dušča bohotnost — ali je začutilo, kako ta brezobzirnost ogroža našo dramatično glasbo? — naj bo vendar vsaj malo pravično in ne vali vse krivde na osebo, ki je jutrovsko, z ljuljko izkazano setev samo prevzela. Kdo je, da omenimo samo en dogodek izza časa, ko se je naša opera urejala, z vsem moralnim in političnim pritiskom preprečil, da ravnateljskega stola ni zasedel, če že ne rečemo, da genialni, prav gotovo pa izbornočolani, odlično zmorni, vestni Brezovšek? Nikar ne vlečite v ospredje njega, ki je tedaj brezobzirno v ozadju stal, da so laglje pletli bič, ki mu danes za vaše grehe, po vašem taktu pada po plečih. — Gobcu palico, batine

rebrom! Kaj bijete po repu, ki je k vašem početju kvečjemu zadaj malo preprijazno mahljaj?!

pr Knjiga »Krščanski nauk za prvenca«, kratke zgodbe sv. pisma in nauki za prvi dve šolski leti, je izšla v drugi izdaji. Izdalo je Društvo slovenskih katehetov, založil pa škofijski ordinariat v Ljubljani. Cena vez. knjigi Din 12.— Zupni uradi in katehetje, ki naročajo knjigo naravnost pri ordinariatu, dobijo na 10 izvodov dva izvoda povrh za revne učence. Pod 10 izvodov knjige ordinariat ne oddaja.

Cerkveni vestnik.

c V Križankah je danes zvečer ob 6. uri redni shod Moške in mladeniške Marijine družbe. Polnoštevilno!

Učiteljski vestnik.

Maribor. Zborovanje podružnice »Slovske zveze« za štajersko se vrši danes pop. ob 2. uri v prostorih tiskarne sv. Cirila in Metoda. Vabljeni člani in članice ter somišljeniki in somišljenice, ki nameravajo vstopiti v vrste krščansko mislečega učiteljstva. Odbor.

Turistika in sport.

Sportni klub Ilirija objavlja, da je podaljšan rok za izplačilo obveznic do torka, dne 9. t. m., nakar se definitivno zaključijo odplačevanje. Vse obveznice, ki se ne predložijo do tega dne, se smatrajo podarjene klubu.

Polzvedovanja.

Isgubila se je večeraj dopoldne železniška legitimacija in 345 Din denarja. Pošten najditelj se prosí, da oboje odda na naslov legitimacije ali pa na ravnateljstvo policije.

Isgubila se je rjava usnjata denarnica in v njej dve legitimaciji in sicer ena glaseča se na ime Franceta Vodovnika in druga na ime Alojzija Skulja v smeri Rožna dolina, Bleiweisova cesta, Muzejski trg, Šelenburgova ulica, Kongresni trg, Wolfova ulica do magistrata in nazaj po Prešernovi ulici, Aleksandrovi cesti do Gledališke ulice. — Ker nima za najditelja nobene vrednosti, naj se odda na naslov: Trnovska ulica št. 1.

Vprašajte

svojega hišnega zdravnika in tudi on Vam bo odgovoril, da v nobenem gospodinjstvu ne sme manjkati dobrega in preizkušenega desinfekcijskega sredstva. Za izpiranje ran, desinficiranje bolniških postelj, razkuževanje itd. je NAJBOLJŠE SREDSTVO

ki se porablja kot 1—2 odstotna raztopina. »LYSOL« je najbolj poznano, več desetletij priznано in preizkušeno desinfekcijsko sredstvo. —

Dobiva se v vsaki lekarni in drožeriji v izvorni opremi. Pridejano mu je navodilo o uporabi.

Glavno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo:

»Jugopharmacija« d. d. ZAGREB, PRILAZ 12.

Krizanteme

za grobove, po najnižji ceni, razne velikosti, po izbori, se dobe pri E. ZIRKEL-BACH, Ljubljana, Opekarska cesta, Mala Tolmariška ulica št. 9. — Dostavijo se tudi na dom. 6397

Učitelj glasbe!

Razpisujemo natečaj na mesto UČITELJA GRADJANSKE GLASBE z mesečno plačo 3000 dinarjev. Dokumente o dovršenih glasbenih naukih in spricelo o dosedanjih službi naj se pošljejo podpisani upravi.

UPRAVA GRADJANSKE GLASBE Matković (Dalmacija), 30. sept. 1923.

Predsednik: Tonin Gluščević.

Instrukcije

sprejme visokošolec, najraje proti brani. — Ponudbe pod: »VESTEN 6366« na upravništvo »Slovenca«.

Tvrdka Fran švigelj

LESNA INDUSTRIJA na Bregu, pošta Borovnica, sprejme dobrega, zanesljivega

treznega strojnika

kateri se razume na ključavnicaško ali kovaško delo, kakor tudi DOBREGA BRUSACA na smirkove plošče in DVA DNINARJA pri lesu. — Nastop službe za strojnika in brusaca s 1. novembrom, dninarja pa lahko takoj. 6386

Za novorojenčka

iščem oskrbe v dobri hiši na deželi. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod »OSKRBA 6395«.

Trgovski pomočnik

dobra, zanesljiva moč, išče mesta v spec. galant. ali manufakt. stroki kot prva moč. — Ponudbe pošliti na upravo »Slovenca« pod: »VSTOP TAKOJ«. 6392

PLETARJE

izurjene, sprejema proti dobri plači od komada PLETARNA V STRNIŠČU, r. z. z o. z., Slovenija. — Stanovanje preskrbljeno. — Delo stalno. 6112

Pomočnika vodovodnega instalaterja

res dobrega delavca, sprejme v trajno delo takoj JAKOB BABNIK, vodovodni instalater, Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Organist in cerkovnik

(CECILJANEC) zmožen voditi godbo na pihala in tamburaški zbor, želi službo premeniti. — Naslov pri upravi lista pod številko 6251

Poravnajte naročnino!

Vajenec

poštenih staršev SE SPREJME TAKOJ pri JOSIP ZABUKOSEK, krojaški mojster v CELJU, Glavni trg. 6360

PRODAJALKO

katera je popolnoma zmožna voditi trgovino z meš. blagom in bi bila pomočnica v gospodinjstvu, sprejemem za takoj. Marija HUMER, Polšnik, pošta Sava.

Kompanjonko gospodično ali mlado vdovo s primernim kapitalom, išče mlad, inteligent, trgovsko vsestransko izobražen gospod za prevzem trgovine v Ljubljani. Poznejša ali takojšnja ženitev možna. — Cenj. ponudbe prosí pod: »SRECA 6368« na upravo »Slovenca«.

Dijaku srednješolcu ODDAM SOBICO S HRANO. — Naslov nove uprave »Slovenca« pod štev. 6393.

DOBREGA, POSTENEGA IN TREZNEGA žagarja

za veneciansko takoj sprejem. Poročeni z družino imajo prednost. — L. C. TSCHINKEL, RIBNICA. 6396

Gospodar. zveza v Ljubljani išče izurjenega kletarja

za svoj vinski oddelek, ki se lahko izkaže najmanj z 8 letno prakso v kakem večjem obratu in z dobrimi referencami. 6390

Služkinjo ki mora znati kuhati, ter SOBARICO SPREJME F. FRITSCH, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1. II. nadstr. 6340

Med. Univ. Dr. M. Ambrožič,
 specialista za otroško zdravstvo.
 se je preselil v Gledališko ul. 7/II. 1/3, 3^a do 4^a

M. U. dr. Ferdo Korun
 zdravnik v Šoštanju
 ORDINIRA v hotelu »Jugoslavija«
 (pri kolodvoru).

English Lessons
 Miss Farler returns from England Oct. 8th. to resume her lessons. Interviews from 5 to 6 p.m. Monday, Wednesday and Friday. — Pražakova ulica (nova hiša), III. nadstropje. 6281

Stanovanje iščem
 v Ljubljani, obstoječe iz 4-5 sob. Plača 96.000 K letne najemnine naprej. — Naslov pove uprava lista pod št. 6348.

Gostilniška koncesija
 z vsem inventarjem NAPRODAJ. — Naslov pove uprava lista pod št. 6331.

Ugodna prilika! Prodaj iz prve roke partijo 800 športnih ČEPIC. Cena jako ugodna. — Naslov pove uprava lista pod št. 6394.

Baterije, vžigalnike in kamenčke!
 Na drobno! 6388 Na debelo! najceneje pri tvrdki
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Nad 6000 kron
 vredno salonsko ogledalo, brušeno, s fin. okvir., 140 cm visoko, in 2 cvetoči mirti dobi, kdor odstopi za 1 gospoda in hčer večjo SOBO v Ljubljani za 1. november.

M. Zgonc
 gostilna in kavarna »Pod klančkom«, Pot v Rožno dolino št. 36, Ljubljana, SPREJME ABONENTE NA HRANO za poznejše obredne ure. 6369

Tri šivalne stroje
 »SINGER«, prodaj. 2 čevljarska, 1 za šivilje, vsi dobro ohranjeni, 2 stroja z garancijo. — Poizva se: VEVCE št. 25, pošta Dev. Mar. Polje. 6283

Harmoniko
 nemško, trivrstno, dobro ohranjeno, prodaj. Naslov v upravi lista pod št. 6391.

Proda se 300 delnic
 »Slovenske banke« in

130 delnic
 »Češke industrijalne in gospodarske banke«. — Več v upravnistvu.

VEČ STO PLOČEVINASTIH ROČK (kant)
 za vsebino ca 30 litrov je poceni NAPRODAJ pri »GOSPODARSKI ZVEZI« Ljubljana. (Mesni oddelek). 6385

PRODAM dobro ohranjen otroški voziček.
 Naslov pri upravi lista pod št. 6370.

Kdor posodi
 25.000 Din proti vknjižbi na zemljišče s prim. obvestni, dobi takoj solnčnato stanovanjsko SOBO z uporabo kopalnice in nekaj vrta v novi vilji na prijaznem kraju v Ljubljani. — Prednost imajo samci ali zakonski brez otrok. — Ponudbe z navedbo pogojev na upr. pod »Mirni dom«.

Delavnico samo zase, z vrtno, oddam v najem ali prodaj v Rožni dolini. 6302

Knjižica
 »Za našega Evharističnega Kratja« se prodaja po 2 Din v prid bosens. misijonom za zvon Srca Jezusovega. Prosimo širite in priporočajte! Bosenski odbor Ljubljana, Jožetinum.

šivilje, gospodinjje — pozor!
 Naprodaj so vsakovrstni OSTANKI za PERILO po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! — Resljeva cesta 30, I. nadstropje, desno.

Stanovanje oddam:
 Dve sobi in pritlikline v novo zgrajeni hiši na Dunajski cesti. Mesečna najemnina K 2000, plačljivo za 3 leta naprej, ter posojilo 100.000 K z 8 odst. obrestmi proti vknjižbi. Naslov pove uprava lista pod številko 6347. 6347

Enodružinska hiša naprodaj v Stožicah. Poleg je 1000 m² vrta. Cena 115.000 Din. Naslov pove uprava pod št. 6321.

Žago v najem
 samico, s tremi listi in cirkularko, 1 km od postaje, v bogati lesni okolici Gorenjske z garantirano stalno močno vodo, ODDAM V NAJEM za 9 let. — Ponudbe na upravo lista pod »ŽAGA-SAMICA«.

KISELJAK
ZAGREB BEOGRAD
 Plica št. 69. Balkanska ul. 25
 Tel. 18 Tel. 80—05
 Brzjavlj: »Stroj«
 Dobavlja ves material za premo-govnike, rudokope in livarne s skladišča.

Stanovanje v Celju
 sredi mesta, obstoječe iz treh sob, kuhinje in pritlikline, opremljeno z vodo-vodom in elektr. razsvetljavo, zamenjam takoj ali pozneje z enakim v Ljubljani. Naslov se izve v upravi pod št. 6271.

Enkrat
 za vselej se Vam priporoča SAMO veletrgovina R. STERMECKI v Celju, ako hočete res DOBRO in POCENI KUPITI

čevlje
 ročno, domače delo, kakor tudi fine tvorniške, obleke za ženske, moške in otroke, perilo, klobuka, pletene jope, čepice in šale, kravate, rokavice, nogavice in modno robo za dame in gospode. Trgovci engros-cene.

Trgovina z lesom
 drvmi in premogom, na najlepšem mestu, prvovrstno uvedena, radi rodbinskih razmer takoj NAPRODAJ. — Interesenti dobe informacije pod »Lesna trgovina Maribor, poštni predal 39«. 6207

Barborič — Završan
 MODISTARJA in preoblikovalnica — Ljubljana, Mestni trg 7. — Velika zaloga klobukov, nakita in modist. potrebščin. Preoblikujejo se klobuki za DAME in gospode po najnovjših vzorcih. 5355

Stavbenik Rud. Ročak
 v Trbovljah
 izvršuje vse stavbena dela — lastno tesalstvo — izdelovanje stopnic Toraco-Ilak
 Breskonkurenčne cene!

Jetika!
 DR. PEČNIK ordinira za pljučne bolezni vsak petek, tudi v četrtek, v Sv. Jurju ob južni žel. — ČITAJTE NJEGOVE 3 KNJIGE O JETIKI! 3378

Kurilne naprave, vodovodne naprave, popravilo in postavitve kotlov za visoki pritisk, elektrotehnične naprave vseh vrst Stegu in drugi, VIČ - GLINCE 5.
 Pisarna: Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke, Dunajska cesta 1b/III.

Za 70.000 Din
 NAPRODAJ radi odpotovanja dobičkonosno podjetje z inventarjem v Ljubljani Odstopim tudi meblirano stanovanje sredi mesta, 1-2 sobl. Ponudbe pod šifro »Podjetje 70.000« na upravnistvo lista.

Kupim luščilni stroj (Hollender)
 ev kompl. napravo za izdelovanje ječmenčka za juho. — Ponudbe s pisančnim opisom in najnižjo ceno pod šifro: »G. g. III-83« na »Interklam«, d. d. Zagreb Palmotičeva ulica broj 18.

VELIKA ZAI OGA klobukov in slamnikov se dobi pri **Franc Cerar** tovarnar v Slobu, pošta Domžale. Prevzemajo se tudi stari klobuki in slamniki v popravilo pri KOVACEVIC i TRŠAN v LJUBLJANI, Prešernova ulica št. 5. Sprejemanje v sredo. Zaloga v Celju, Gosposka ulica 4.

Specialna trgovina za fino damsko in moško perilo
Bed. Šarc
 Ljubljana Šelenburgova ul. 5
 Platno za rjuhe, šifoni, namizno perilo i. t. d. najboljših znamk
 Najmoderneje urejena pralnica in svetlolikalnica

KLAVIRJE in PLANINE
 KUPUJEM. — Ponudbe z označbo cene, marke, dolgoti in notranje konstrukcije (t. j. da-li ima klavir znotraj okoli železno ali leseno ramo), naj se pošljejo na S. F. ČOP, ZAGREB, Mrzovičeva ulica št. 12, III. nadstropje. 6102

Prva krajska vrvarna in trgovina s konopnino **»Ivan N. Adamič«** Ljubljana, Sv. Petra cesta 31
 Telefon št. 441 Telefon št. 441
 Podružnica: Maribor, Vairinjska 20 Kamnik, Šu. na št. 4

Manufakt. trgovno
 jako dobro vpeljana, vsled družinskih razmer ODDAM. Reflektanti naj se pisмено javijo na upravo »Slovenca« pod: »SOLIDNA TRGOVINA«. 6328

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
 (Objava 4 dinarje.)
BAKRENO KOTLARSTVO: »Jugometalja«, Kolodvorska ulica št. 18, dvorišče.
ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.
KLEPARIJ: Jože Markež, Jesenice 54, Gorenjsko.
MEHANIČNA DELAVNICA: Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13, Korn I., Poljanska cesta št. 8.
PARNA PEKARNA: Jean Schreva nasled. Jakob Kavcic, Gradišče št. 5.

Bencinmotor 7-8 HP
 URAVNALNIK (Abrichtmaschine) 50 š. nov, takoj naprodaj. Prule 8, Ljubljana.

SOĐE
 od masti in loja, z železnimi in lesenimi obroči, v velikosti od 170-200 kg vsebine, v popolnoma dobrem stanju, kupuje tvrdka MLAKAR in KRANJC, Zaloška c. 27.

Otvoritveno naznanilo.
 Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem na novo otvorila mlekarstvo v Strelški ulici št. 10. Postregla bom lahko vedno s svežim mlekom, smetano, surovim maslom i. dr. Priporočam se cenjenim odjemalcem za obilen obisk, zagotavljač jih najboljšje potrežbe. **Franciška Jere.**

Pozor! — Trgovci in tovarnarji v Jugoslaviji!
 ZAČEL SEM IZDELOVATI različne zaboje po naročilu po primerni ceni po dogovoru. — Se priporoča tvrdka FRAN ŠVI-GELJ, LESNA INDUSTRIJA na Bregu, pošta Borovnica. 6387

Industrijalci in veletrgovci!
 Protokolirana tvrdka v centru Zagreba (stanarina minimalna), koja ima svoje potnike za celo državo, bi prevzela pod vrlo povoljnimi pogoji prodajo vsakovrstnega blaga. Ista bi radi razširjena svojega delokroga sprejela še enega KOMPANJONA. — Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe na »ARGUS« Kabiljo i Kajon, Zagreb, Gajeva 7.

RIZBE iz katerih se vreže iz 2,60 m obleka številka 100 iz 2.— m površnik št. 100 iz 2,20 m obleka številka 45—47 natančno po modelih.
 Najmoderneje kroje za dame in gospode v serijah ali posamezno izdeluje in razpošilja po povzetju. — Tečaj za krojenje otvori 1. novembra. — Zunanjim učencem se preskrbi oskrba in po preizkušnji mesto krojitelja v SHS ali inozemstvu. **L KONCESIJ. IZPRAŠANI UČNI ZAVOD ZA KROJENJE IN RAZPOŠILJANJE KROJEV — Ljubljana — Židovska ulica št. 5.**

Naznanilo.
 Podpisana naznanjam cenjenemu občinstvu, da bom tudi v bodoče vodila po umrlem soprogu ALBERTU DERGANCU v lastnem imenu še nadalje BRIVNICO in TRGOVINO S STARINAMI ter se dosedanjim gg. obiskovalcem in cenjenemu občinstvu najtopleje priporočam **MARIJA DERGANČ** vdova po brivskem mojstru in starinarju.

UNITED STATES LINES
NEW-YORK iz Southampton - Cherbourga **Leviathan** 9. in 30. oktobra, 20. novembra, 15. dec. Iz Bremena čez Southampton in Cherbourg v New-York **George Washington** 24. oktobra, 29. decembra
 Pres. Arthur 19. okt. 22. dec. America 31. okt. 1. decem.
 Pres. Roosevelt 7. nov. 12. nov. Pres. Fillmore 31. novembra
 Pres. Harding 10. okt. 14. nov.
 Odhod iz Southamptona in Cherbourga 1 dan pozneje. Vse podrobnosti pri naslednjih naslovih:

UNITED STATES LINES
 Zastopsiva:
 Beograd: Palata Beogradske Zadruga, Preko Hotel Bristolja, Zagreb, Središnje Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga, Mihanovičeva ulica 2, Preko puta kolodvora, Ljubljana, Brodarsivo Zjedinenih Američkih Držav, Dunajska cesta 29.
 Sarajevo, Savez Hrvatskih Seljačkih zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Aleksandrova ulica 52. Sušak, Banka za Pomorstv.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. V LJUBLJANI
ZVONARNA
 ustanovljena leta 1767, dobavlja priznane prvovrstne bronaste ZVONOVE čistih glasov po konkurenčnih cenah kratkih rokov.
Zahlevajte cenik!

Zahvala.
 Vsem, ki so nam ob prebridki izgubi našega nad vse ljubljenelega, nepozabnega soproga in papačka, oziroma sina, brata, zeta, svaka in strica, gospoda **dr. Ferdinanda Tomažiča** minist. tajnika lajšali našo bol, darovali krasno cvetje in ga v tako obilnem številu spremljali na zadnji poti, naša globoka zahvala.
ZALUJOČA VDOVA, HČERKE in OSTALI SORODNIKI

INDUSTRIJSKO PODJETJE v Sloveniji IŠČE ZA TAKOJŠNJI NASTOP

2 strojevodji za ozkotirno železnico in 1 železostrugarja.

Ponudbe s spričevali je poslati na upravo «Slovenca» pod št. 6232.

Inserirajte v „Slovenca“!

Kontinentalno društvo za trgovino z železom KERN I DRUG - ZAGREB

POSLOVNICA: Mažuraničev trg 23. — ZALOGE: Zagreb, Osijek in Belgrad. — Telefon: 15-44. — Naslov za brzojava «Ferrokontinent».

ŽELEZO V PALICAH, ploško in okroglo železo. Traverze, batonsko železo, črno-pocinjena bela pločevina, žebliji, vijaki, žica, trgovski lijak itd.

CEVI ZA PLIN in vodovod, črne in pocinjene, cevi za paro (Mannesmanncevi za bušenje, cevi iz litega železa, odvodne, rebraste cevi, spojni deli vsake vrste.

ARMATURE, potrebščine za instalacije, banje, sanitarne naprave. 6344

Tajnika

veščega računovodstva in knjigovodstva

Iščemo za večje posestvo na Hrvatskem.

Biti mora neoženjen, več hrvaščine in nemščine. - Nastop takoj. - Prednost imajo osebe, ki so bile v gospodarski službi. - Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe s sliko in zahtevo plače na naslov:

odvetnik Dr. LAV FISCHER, Koprivnica.

Sloveči

„Favorit - Vobach“

in mladinski albumi ter vsi posamezni kroji, nadalje vse potrebščine za šivilje in krojače, potem nogavice, rokavice, gumbi, trikotaža, šukanec, rute, pleti, sploh vsi predmeti drobnega in kratkega blaga se dobe sedaj po najnižjih cenah v nanovo otvorenem oddelku

tvrdke **ANT. KRISPER**, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 3.

Štev. 2468/47-1923.

6342

Razglas

glede ponovne ofertne licitacije sledeče navedenih velikoprodaj tobaka v Sloveniji.

Na dan 3. novembra 1923 ob 11 uri dopoldne se bo vršila pri Samostalni Monopolski Upravi v Beogradu in pri Oblastnih monopolskih direktorjih v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Splitu ponovno

Javna ofertalna licitacija

za izdajo pod zakup dopustila velikoprodaje tobaka in izdelkov in cigaretnega papirja v poedinih okrožjih, srezih in prodajnih okoliših za dobo leta 1924 in 1925 pod vsemi obstoječimi pogoji, ki so bili objavljeni v 186. številki «Službenih Novin» z dne 17. avgusta t. l., oziroma, ki so stavljani na vpogled vsak dan, izvzamši nedelje in praznike, od 8—12 ure v pisarni Uprave Državnih Monopola v Beogradu in v pisarni Oblastne Monopolske Direkcije v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Splitu ter v pisarnah vseh okrajnih uprav finančne kontrole v Sloveniji.

V Sloveniji se ponovno razpisujejo velikoprodaje tobaka za (reon) okoliš: Logatec, Litija, Slov. Gradec, Radeče, Konjice, Smedljk, Zagorje, Laško, Marenberg, Prevalje, Rogatec, Slov. Bistrica, Murska Sobota, Dol. Lendava, Radovljica, Kočevje, Cerknica, Novo mesto, Celje, Lukovica, Ptuj, Ribnica, Škofja Loka, Trebnje, Gornja Radgona in Šmarje pri Jelšah.

Ponudbe na tiskanih formularjih je v zapečatenih kuvertih vložiti najkasneje do 3. novembra 1923 do 11 ure dop., 1% kavcijo od letnega prometa izkazanega v pogojih pa najkasneje do 2. novembra do 5 ure popoldne pri Oblastni Monopolski Direkciji v Ljubljani.

Obenem se opozarjajo oferenti, da se imajo na posebni izjavi, ki jo dobe pri podpisani direkciji, pred vložitvijo oferta zavezati, da so pripravljene plačati 0.50% enkratno takso od provizije izračunane po izlicitiranem procentu od v uslovih predvidene letne potrošnje o priliki zaključenja in potrdila pogodbe.

iz pisarne Uprave Drž. Monopolov, Odelenje Prodaje v Beogradu z dne 1. oktobra 1923 M. Pr. br. 32.166.

Direktor: MANDELJ.

AND. JAKIL

tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana. POLJANSKA CESTA ŠT. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških ČEVLJEV iz telečjega boksa v vseh bojah, govedjega boksa in rjave kravine.

SOLIDNO DELO! 3480 NIZKE CENE!

Otvoritev stare trgovine z usnjem

Čast mi je naznaniti, da je mnogoletna stara trgovina z USNJEM »K. SEUNIG« v Prešernovi ul. 14 zopet otvorjena.

Na podlagi 12 letne prakse, ko sem vodila trgovino svojega soproga, bom skušala slav. občinstvo zadovoljiti z vsem v mojo stroko spadajočim blagom, kakor tudi z vsemi čevljarjskimi potrebščinami. — Cenjene gg. odjemalce pa prosim istega zaupanja, ki so ga izkazovali mojemu blagopokojnemu soprogu.

Dobro blago! Jelka Seunig. Nizke cene!

Po čudovito znižanih cenah prodajam novo došlo blago, posebno moško sukno, hlačevino, barhente, cefirje, platno za rjube, fine šifone iz domačih tvornic.

Pridite in prepričajte se!

Ivan Kos

ŠIŠKA (Seidlova hiša), Celovška cesta 2.

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 23.

Žalusije z verižicami in gurtami natur ali barvane iz l' deščic

priporoča delavnica Žaluj

Krč & Kovačič, Kranj, K. P. 70.

OBJAVA!

Ujjudno javljamo, da smo prevzeli po tvrdki P. HOCHNEGGER i drugovi, ki se jo razšla, «TVORNICO POHIŠTVA in STAVBENO MIZARSTVO» Maribor, Koroška cesta št. 46 v lastno rezižo, ter da bodemo vodili isto pod firmo «MARIBORSKA LESNA INDUSTRIJA».

Prevzamemo vsa v stroko spadajoča dela, zagotavljajoč v vsakem oziru najcenejše in najvestnejše postrežbe, kar nam boče lahko močede, ker razpolagamo s prvovrstnimi močmi.

Se priporočamo z odličnim spoštovanjem

»Mariborska lesna industrija«

parna žaga — tvornica lesnih izdelkov — stavbeno pohištvo.

TEL. INT. 160.

BRZOJAV: «AGIL».

Royal Mail Line

Kr. Angleška Poštna Parobrodna Linija.

Redni potniški in tovorni promet iz Hamburga - Cherbourg - Southampton v New York in Kanado Cherbourg - Liverpool - Southampton v Južno Ameriko.

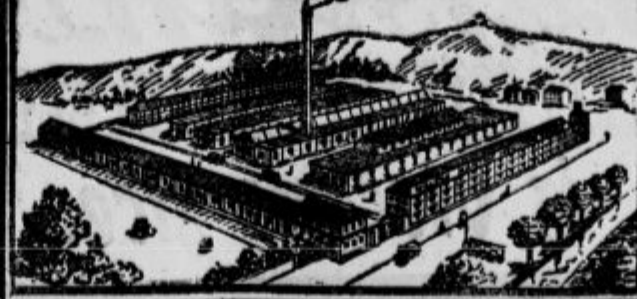
Prevoz potnikov v I., II. in III. razredu KABINA III. razreda z 2 in 4 POSTELJAMI.

Vse potrebne informacije daje v vseh jezikih radevoljno gornji naslov. — Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Zagreb, TRG I., št. 17.

Brzojavni naslov: ROYMAILPAC.

Podzastopnik v Ljubljani: Ante SUGJIĆ, Dunajska cesta 31 v Beogradu: Mihael TONIĆ, Karagjorgjeva ul. 91

„Svetla“

Telefon št. 588. d. d. LJUBLJANA

CENTRALA:

RIMSKA CESTA 2 HILŠERJEVA UL. 5

PODRUŽNICE:

DUNAJSKA C. 20 MESTNI TRG 25

Maribor Zagreb Beograd

Tovarniška zaloga polnogumijastih obrocev, pnevmatike in vsake vrste tehniških gumijevih cev, auto-delov in vsakovrstnega auto-materijala.

Na razpolago

Stokalnica za montiranje polnogumijastih obrocev.

Velika zaloga elektro-materijala.

Zastopstvo svetovnih tovarn.

Solidna in točna postrežba. Cene brez konkurence.

Garantirano popravljani

Lokomobili Wolf - Lanz

10—20, 15—25, 20—32, 26—42, 30—49, 40—65, 55—82, 70—100, 85—120, 100—150, 135—175, 145—195, 200—300, 300—400, 400—600 HP zgrajeni v letih 1913—1921. — Enoletno tvorniško jamstvo. — Prvorazredno, generalno popravljani. — Temeljito preizkušeni. — Se kurijo z vsakim gorivom. — OGLEJTE SI naše stalno skladišče 20 LOKOMOBIL!

Braća Fischer d. d. ZAGREB, Pantovčak 5.

Bronaste zvonove vliiva

najceneje in z dobavnim rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna St. Vid nad Ljubljano

P. n. šivilje gospodinje

opozarjamo, da so zopet dospeli najboljši šivalni stroji

Gritzner

v vseh opremah.

Pouk v vezenju ter krpanju perila in nogavic (štofanje) brezplačno EDINO le pri:

Josip Petelin Ljubljana, Sv. Petra nasip.

M. VUKSAN, Oruž, Dalmacija, razpošlilo

južno sadje

po najnižji dnevni ceni po pošti in železnici. — Cenik na zahtevanje zastopni.

Gradbeno podjetje Arhitekt

V. KRAINER & Co.

Jesenice. (Gorenjsko).

Stavbna vodstva:

Ljubljana, Domžale, Zagreb.

Izvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo.

Zamenjam hišo

z zelo dobrodošo gostilno v ljubljanski okolici, s hišo ali vilo ob periferiji mesta. — Ponudbe na upravo pod «Hiša 6341».

IDEAL-ERIKA

pisalni stroji najmodernejšega sestava dobavi tvrdka
za pisarno in potovanje
na mesečne obroke

THE REX Co. LJUBLJANA
Gradišče 10.

Zahtevajte ponudbe in prospekte.

Pisalne stroje na obroke

The Rex Co.

Telefon 268.

Ljubljana

Gradišče 10.

STROJE za surovo maslo znamke „LAKTOR“ v velikosti od 2-50 litrov dobavlja po najnižjih cenah

ČUČEK & KOUBIK,
tovarna gospodarskih strojev
Strnišče.

Oglejte si!
v izložbah OBLAČILNE industrije
A. KUNC, Ljubljana
GOSPOSKA ULICA 7
najnovejše RAGLANE, njih nedosežno lepi kroj in nizke cene pri izvrstnem blagu!

PUH
in
PERJE

vedno v zalogi pri tvrdki

R. Miklauc

Ljubljana

Tapetniška delavnica
FRANC JAGER

Ljubljana — Keldovska ulica 27
se priporoča slav. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: Izdelava vseh vrst ŽIMNIC, DIVANOV, OTOMAN, KLUBNIH GARNITUR, različnih ZASTOROV itd. — Delo solidno. Cene zmerne.
Zima vseh vrst vedno v zalogi!

PRESELITEV!
Popojnoma varno naložite svoj denar pri
„Vzajemni posojilnici“
v Ljubljani, r. z. z. o. z.

ki se te dni PRESELI iz hiše Uršulinskega samostana na Kongracnem trgu poleg nunske cerkve v lastno palačo na Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.
Hranilne vloge se obrestujejo
po 6%
brez odbitka rentnega in invalidskega devka. Vloge v tekočem računu se obrestujejo
po 5 1/2%, vez. tudi po 6 1/2%
in višje po dogovoru. Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela „Union“ v Ljubljani. Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu in inozemstvu. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Prostovoljna javna dražba nepremičnine.

Na prošnjo lastnikov gg. Ivana KNEZA, Antonije GOGOLOVE in Alojza KNEZA iz Ljubljane je vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani naprodaj po prostovoljni javni dražbi nepremičnina pod vl. št. 418 d. o., Spodnja Šiška, sestoječa iz parc. št. 72, dvonadstropna hiša št. 62 in dvorišče na Jernejevi cesti, na vogalu Jernejeve in Celovške ceste, nasproti cerkve.

Dražba se vrši na licu mesta, Spodnja Šiška, Jernejeva c. 62
v soboto dne 13. oktobra 1923 ob 10. uri dop.

Izključna cena, pod katero se ne prodaja, znaša 375.000 Din. — Vadij znaša 37.500 Din.

Prodajalci si pridržijo 8 dnevni rok za pomislek. — Dražbeni pogoji se lahko pregledajo v pisarni podpisanega, Sodna ulica št. 6.

ALEKSANDER HUDOVERNIK
notar v Ljubljani kot sodni komisar.

POZOR!

Ker se v zadnjem času opetovano dogaja, da prihajajo gotovi elementi v Slovenijo od mesta do mesta in prevzemajo naročila moje tvornice za oboknice — rolete — kakor tudi predplačila za naročeno blago, izjavljam tem potom, da prevzema vsa naročila, spadajoča v mojo stroko, edinole tvrdka

ŽALTA & ŽILIČ, trgovina z železnino v Ljubljani
katera ima od mene zastopstvo.

V slučaju, da se pojavi še kak element, ki bi ponujal te vrste blaga pod mojim naslovom, prosim, da ga blagovolite naznaniti najbližji merodajni oblasti.

Mirko Benič,

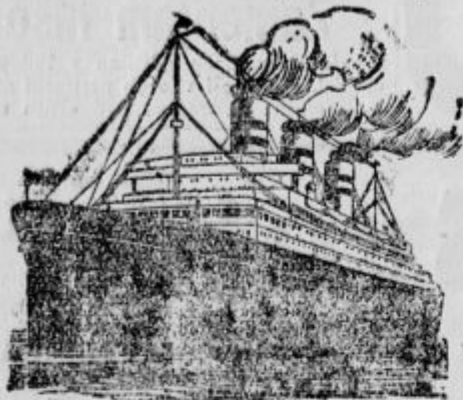
Špecial. tvornica vseh vrst rolet - oboknic - Zagreb

POSLOVNICA: Opatovina 11. — TVORNICA: Fijanova 19.

HOLLAND - AMERIKA LINIJA

Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretninama d. d.
Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. razreda za Severno Ameriko in Kanado z ogromnimi, najmodernejšimi brzovoznimi parobrodi. Potovanje po odprtem morju 6 do 7 dni. Na ugodnejša sigurne in brza vožnja. Izvrstna kuhinja. Vsak teden jeden parobrod. Potniki tretjega razreda imajo posebne kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:
Holland-Amerika Linija
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavnica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32,515.000-

Podružnice:

Bled,	Jesenice,	Metkovič,
Čavtat,	Korčula,	Prevalje,
Celje,	Rotor,	Sarajevo,
Dubrovnik,	Kranj,	Split,
Ercegnovi,	Ljubljana,	Sibenik,
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Aflirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortland Street 82, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Tungstam-žarnica

iz vlečene žice.

Neporušna!